

Podpora demokracie prostřednictvím vzdělávání

Securing Democracy through Education

Council of Europe | 12. 4. 2016

Jedná se o závěrečný dokument přijatý na 25. zasedání Stálé konference ministrů školství států Rady Evropy. Hlavním tématem konference byla „Podpora demokracie prostřednictvím vzdělávání“. Konference tak reagovala na aktuální situaci a změny v Evropě a kladla si za cíl zejména posílit roli občanského vzdělávání. Tým expertů představil během zasedání „Model kompetencí potřebných k zapojení se do demokratické kultury“, který má ambici stát se jedním z hlavních evropských dokumentů v této oblasti a který by měl být po nezbytném pilotním ověření na vybraných školách v Evropě zohledněn v kurikulárních a dalších dokumentech v členských zemích Rady Evropy. Dokument byl zástupci členských zemí velmi pozitivně přijat a podpořen. Cílem modelu je poskytovat informace potřebné k rozhodování a plánování ve vzdělávacím procesu, pomáhat vzdělávacím systémům účinně připravovat žáky pro život a vychovat z nich demokratické občany.

Zdroj: https://www.conference-service.com/25_standingconference/documents/E_MED-25-3_Final_DECLARATION.pdf

Efektivita veřejných výdajů v zemích OECD: srovnávání v oblastech zdravotní péče, vzdělání a veřejné správy

Public Spending Efficiency in the OECD: Benchmarking Health Care, Education and General Administration

Richard Dutu, Patrizio Sicari

OECD Economics Department Working Papers No. 1278 | 18. 2. 2016

V mnoha zemích OECD vyvolávají probíhající demografické změny silný tlak na veřejné rozpočty. Pokud by nemělo dojít k dalšímu absolutnímu nárůstu vládních výdajů, bude nutné zvýšit efektivitu doposud vynakládaných prostředků. Tento článek vychází z detailního porovnání datových analýz, jimiž byla posuzována efektivita sociálních výdajů výběrového vzorku zemí OECD v období kolem roku 2012, a to v oblasti zdravotní péče, středoškolského vzdělávání a veřejných služeb. Autoři kvantifikují dosahovaná zlepšení porovnáním vstupních a výstupních úrovní v oblasti konkrétních ukazatelů a konstatují významné rozdíly v účinnosti opatření, která jednotlivé sledované členské země OECD přijímají a financují.

Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/economics/public-spending-efficiency-in-the-oecd_5jm3st732jnj-en

OECD Přehled vzdělávacích kapacit: Estonsko 2016

OECD Reviews of School Resources: Estonia 2016

Paulo Santiago, Anthony Levitas, Péter Radó, Claire Shewbridge

OECD | 6. 4. 2016, 232 str.

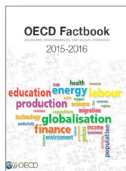
Efektivní využití vzdělávacích kapacit patří k jednoznačným prioritám ve většině zemí OECD. Publikace této řady zkoumají, jak lze tyto zdroje řídit, distribuovat, efektivně využívat a zároveň jak zlepšovat úroveň jejich kvality, princip rovnosti a efektivity vzdělávacího systému. Monografie věnovaná Estonsku sleduje čtyři základní cíle: analyzuje finanční prostředky, zejména způsob financování jednotlivých škol z veřejných prostředků, posuzuje lidské zdroje (pedagogické pracovníky, vedení škol

a školský management, včetně forem jejich vzdělávání), materiální podmínky procesu vzdělávání, pozornost je v neposlední řadě věnována také časové dotaci školní výuky.

Zdroj: www.oecd-ilibrary.org/education/oecd-reviews-of-school-resources-estonia-2016_9789264251731-en

OECD ve faktech 2015-2016 – Hospodářské, environmentální a sociální statistiky
OECD Factbook 2015-2016 - Economic, Environmental and Social Statistics
 OECD | 8. 4. 2016

OECD Factbook 2015-2016 je komplexní a dynamickou statistickou publikací. Téměř 100 indikátorů pokrývá širokou škálu oblastí: od ekonomiky přes vzdělávání, energetiku, dopravu až po informace a komunikace, údaje o obyvatelstvu, zaměstnanost a veřejné výdaje. Publikovány jsou údaje za všechny členské země OECD, dále v celkovém úhrnu za OECD, eurozónu, Evropskou unii a pokud jsou dané údaje k dispozici, pak i za Brazílii, Čínu, Indii, Indonésii, Rusko a Jižní Afriku.

Každému z ukazatelů je přitom věnována dvoustrana. Vždy první ze stran je textová: po stručném úvodu následuje podrobná definice ukazatele, komentář ke srovnatelnosti údajů, hodnocení dlouhodobých trendů souvisejících s daným ukazatelem a seznam odkazů na další informace o indikátoru. Druhá stránka obsahuje tabulku a graf. OECD Factbook 2015-2016 je klíčovým referenčním nástrojem pro všechny uživatele, kteří pracují v hospodářské a politické oblasti.

Zdroj: www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-factbook-2015-2016_factbook-2015-en

Je pamětní učení dobrou strategií pro výuku matematiky?
Is memorisation a good strategy for learning mathematics?
 OECD PISA in Focus No. 61 | 18. 3. 2016

Jak vyplývá z databáze šetření PISA 2012, využívají patnáctiletí žáci ve východoasijských zemích (v Japonsku, Číně, ve Vietnamu) méně často postupů pamětního učení, než jejich vrstevníci v anglicky mluvících zemích, s nimiž jsou často porovnáváni. V nečlenských zemích OECD je navíc ze studentských odpovědí patrné, že pamětní postupy při výuce matematiky výrazně častěji využívají chlapci, než dívky. Obecně je pamětní učení využíváno zejména při řešení jednodušších zadání, zatímco méně efektivní je jakožto strategie aplikovaná v oblasti složitějších matematických problémů.

Zdroj: www.oecd-ilibrary.org/education/is-memorisation-a-good-strategy-for-learning-mathematics_5jm29kw38mlq-en

Jídlo, mládež a výchova
Food, Youth and Education
 Cambridge Journal of Education, Volume 46, Issue 2 | 6. 4. 2016

Zvláštní číslo odborného pedagogického časopisu je monotematicky zaměřené na problematiku, která je také v našem prostředí často diskutována. V šesti článcích tohoto sborníku je však daná oblast nahlížena z mnohem komplexnějšího pohledu. Autoři přesvědčivě dokazují, že se potravinová politika stává jedním z klíčových témat současného školství, vypovídajícím – zejména v některých částech světa – o charakteru soudobé civilizace. Zatímco ve vyspělých zemích jde zejména o školní stravování, formování stravovacích návyků a zdravého životního stylu, výchovu a vzdělání ve vztahu k potravinám, o boj s epidemií obezity, v mnoha rozvojových zemích se svádí boj

o uspokojování těch nejzákladnějších potřeb tváří v tvář chudobě a nedostatku potravin i vody. Autoři poukazují na pozitivní přínos, který mají na žáky a studenty poznatky a praktické návyky, směřující k pochopení nezastupitelné role potravin v jejich životě.

Zdroj: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0305764X.2016.1161210>

| Diskuze o inkluzivním vzdělávání: pohled na rozdílné interpretace a hledání etického aspektu inkluze založeného na schopnostech

Discussing inclusive education: an inquiry into different interpretations and a search for ethical aspects of inclusion using the capabilities approach

Solveig M. Reindal

Publikováno v: *European journal of special needs education*. Roč. 31 (2016), č. 1, s. 1 - 12.

Ucelený pohled na inkluzi a na její filozofii. Myšlenka na ni vznikla před více než dvaceti lety, v roce 1994, a to na půdě UNESCO. Od té doby představuje inkluze doslova celosvětové téma a politický cíl v rámci vzdělávání. Autorka konstatuje, že ačkoliv inkluze dobyla svět, nikde se řádně neusadila. Neexistuje ani její jednotná mezinárodní definice. Je třeba ji chápat především jako etický problém - pojímá cosi, co má vysokou hodnotu.

Zdroj: <http://katalog.npmk.cz/documents/449307>

| Finanční vzdělávání v Evropě – tendence a aktuální vývoj

Financial Education in Europe - Trends and Recent Developments
OECD | 20. 4. 2016, 68 str.

Publikace poskytuje praktický všeobecný přehled o nejnovějších trendech a vývojových tendencích v oblasti finančního vzdělávání v Evropě. Popisuje stav národních strategií pro finanční vzdělávání a různé finanční vzdělávací programy, zaměřené na zvýšení kvality v oblasti rozvoje finanční gramotnosti a zejména odborného školství v dané oblasti. Na základě analýzy konkrétních dat zpráva nabízí praktické návrhy, využitelné nejenom politickými reprezentacemi, ale také dalšími zainteresovanými institucemi a odborníky ve vzdělávání.

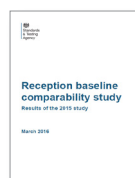
Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/financial-education-in-europe_9789264254855-en

| Byla zveřejněna studie k přijetí základní srovnatelnosti

Reception baseline comparability study published

Department for Education, Velká Británie | 7. 4. 2016

Britské Ministerstvo školství zveřejnilo závěry studie, jež porovnávala tři základní způsoby hodnocení využívané školami ve školním/akademickém roce 2015/2016.

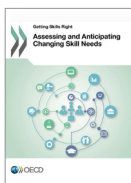
V dubnu 2014 byly tyto tři metodiky školám doporučeny k volnému výběru. Právě publikovaná studie však jednoznačně dospěla k závěru, že trojice analyzovaných způsobů hodnocení není dostatečně srovnatelná pro objektivní měření pokroku dosahovaného žáky, jejich výsledky nejsou dostatečně validní, nelze je použít pro spravedlivé posouzení pokroku žáků a škol, dosahovaného zejména v prvních fázích školní docházky (KS1 a KS2). Zpráva konstatuje, že hodnocení je klíčovou součástí vzdělávacího systému a i nadále je nezbytné k zajištění toho, aby byl plně využit potenciál každého žáka/studenta. V nadcházejících měsících proto budou intenzivně

zvažovány možnosti, jak zdokonalit opatření pro jednotné hodnocení ve školním roce 2016/2017, v tomto smyslu vydá ministerstvo co možná nejdříve příslušné oficiální vyjádření.

Zdroj: www.gov.uk/government/news/reception-baseline-comparability-study-published

| **Jak získávat dovednosti: Nutnost hodnocení a anticipace změn**
Getting Skills Right: Assessing and Anticipating Changing Skill Needs
OECD | 8. 4. 2016

Digitalizace, globalizace, demografický vývoj a také změny v organizaci pracovního procesu neustále přetvářejí konkrétní kvalifikační požadavky. Tyto skutečnosti s sebou přinášejí nebezpečí disproporcí v podobě neadekvátního zajištění odborné přípravy a disharmonie požadavků a nabídky, což může vést až ke značným ekonomickým ztrátám, ke snížení produktivity práce a hospodářského růstu. Tento nepříznivý dopad postihuje jak jednotlivce, tak konkrétní firmy, ale také celou společnost. Těmto ztrátám lze předejít prostřednictvím kvalitnějšího předjímání měnících se potřeb v oblasti dovedností a přizpůsobením rozvoje dovedností těmto změnám. Předložená zpráva popisuje účinné strategie, které vedou k dosažení přesnějších analýz pracovního trhu, k získávání informací o kvalifikačních potřebách a o zajištění toho, aby byly tyto informace efektivně využity. Publikované údaje zahrnují hodnocení těchto postupů ve 29 zemích OECD.

Zdroj: <http://www.oecd.org/publications/getting-skills-right-assessing-and-anticipating-changing-skill-needs-9789264252073-en.htm>

DIE WELT

| **V Bavorsku přichází nová školní reforma**
Die nächste Schul-Reform in Bayern kommt
Die Welt | 20. 4. 2016

V sousedním Bavorsku vyhlásil tehdejší premiér Stoiber už před 13 lety chystané znovuzavedení devítiletých gymnázií. Od té doby se o reformě debatuje. Diskuze nyní nabírají na intenzitě, neboť nová gymnaziální reforma má plynule navázat na pilotní celoplošné testování, které se uskuteční ve školním roce 2017/2018. Zatímco ministerstvo školství prosazuje tento uvážlivější postup, opozice požaduje co možná nejrychlejší návrat k G9. Odůvodňuje svůj postoj tím, že už v tomto a v příštím roce bude na několika desítkách gymnázií v Bavorsku vyzkoušen „střední stupeň plus“, počet přihlášek k jeho studiu se pohybuje mezi 60 až 70 procenty. Žáci budou moci střední stupeň na těchto testovacích gymnáziích absolvovat během čtyř let namísto tří, čímž se doba jejich gymnaziálního studia prodlouží znovu na devět let.

Zdroj: <http://www.welt.de/regionales/bayern/article154569262/Die-naechste-Schul-Reform-in-Bayern-kommt.html>